

Af Kai Kjær-Hansen

Septuagesima

Nåde over nåde

Matt 20,1-16: Jesus sagde: »Himmeriget ligner en vingårdsejer, der tidligt om morgenen gik ud for at leje arbejdere til sin vingård. Da han var blevet enig med dem om en dagløn på en denar, sendte han dem hen i sin vingård. Ved den tredje

gik han ud og så nogle andre stå ledige på torvet, og han sagde til dem: »Gå I også hen i min vingård, så skal jeg betale, hvad I har ret til. De gik derhen. Igen ved den sjette og niende time gik han ud og gjorde det samme. Ved den ellefte time gik han derhen og fandt endnu nogle ståen-

de dér, og han spurgte dem: »Hvorfor har I stået ledige her hele dagen? De svarede ham: Fordi ingen har lejet os. Han sagde til dem: Gå I også hen i min vingård. Da det blev aften, sagde vingårdens ejer til sin forvalter: Kald arbejderne sammen og betal dem deres løn, men sådan at du begynder med de sidste og ender med de første. Og de, der var blevet lejet i den ellefte time, kom og fik hver den denar. Da de første kom, troede de, at de ville få mere; men også de fik hver en denar. Da de fik den, gav de ondt af sig

over for vingårdsejeren og sagde: De sidste dér har kun arbejdet én time, og du har stillet dem lige med os, der har båret dagens byrde og hede. Men han sagde til en af dem: Min ven, jeg gør dig ikke uret. Blev du ikke enig med mig om en denar? Tag det, der er dit, og gå! Jeg vil give den sidste her det samme som dig. Eller har jeg ikke lov at gøre, hvad jeg vil, med det, der er mit? Eller er dit øje ondt, fordi jeg er god? Sådan skal de sidste blive de første, og de første de sidste.«

Statister skal man ikke gøre til hovedpersoner. Lignelsen om de såkaldte arbejdere i vingården har en lang række statister. Arbejderne er statister. Formålet med dem er at fremhæve det forkerte i at være jaloux, misundelig, når Gud viser andre nåde. Men hovedpointen er, hvordan det er med Himmeriget: Her strør Gud om sig med nåde. Her er Gud god. Han bruger det, der er hans, på præcis den måde, han vil. Og det kommer dem til hjælp, som vil tage imod hans gave.

Tager man versene ét for ét for at finde en dybere mening med dem, ledes man på afveje. Det er ikke sådan, at de, der har arbejdet hele dagen, eller hele dagen minus 3 eller 6 eller 9 timer, har procentvis mere ret til Guds rige end dem, der kun har arbejdet én time. Guds rige er nådens rige - for alle! Det er heller ikke sådan, at de, der har arbejdet én time, har været særligt flittige og dermed udført lige så meget arbejde som de andre, således at de derfor skulle have gjort sig fortjent til en fuld dagløn. Nej, for Guds rige er nådens rige!

Faktisk drejer lignelsen sig slet ikke om arbejde, uanset hvor meget der tales om arbejde, ikke engang om arbejde i Guds rige og for Guds

sag. Og da slet ikke om arbejdsmarkedspolitik eller arbejdsløshed. Den drejer sig fortsat om Guds nåde. Og baggrunden, som statisterne udgør, er den dystre, at der er nogle, for hvem Guds nåde mod andre er blevet et problem.

Ifølge Det Nye Testamente havde nogle af de jødiske religiøse ledere svært ved at forlige sig med, at Jesus - uden forbehold - indbød tildere og syndere til at gå ind i Guds rige. Uden forbehold - det er nåde!

Det ville være uretfærdigt mod den tids religiøse ledere at påstå, at de slet ikke kendte til et begreb som Guds nåde. Ligeledes ville det være forkert at hævde, at vi i kirken i dag heller ikke kender til dette begreb. I vores bevidsthed kan nåde ikke desto mindre alligevel komme til at konkurrere med nåde. Det viser noget om, hvad synd er.

Kan man forestille sig noget mere hæsligt end en synder, der selv er blevet benådet, som ikke kan glæde sig over, at en endnu større synder tildeles samme nåde? Vi graduerer synd. Lille synd. Større synd. Stor synd. Men synd er nu synd for Gud. Og det er synd for os, hvis vi - som de religiøse ledere på Jesu tid - ikke kan juble over, at Jesus er synderes ven. Også deres ven, som selvforskyldt har rodet sig ud i problemer, hvad enten det var personer på Jesu tid, som gennem seksuelle oplevelser var blevet smittet med spedalskhed, eller det er personer i vor egen tid, som på lignende måde selvforskyldt er endt med vor tids spedalskhed. Når det kommer til stykket, er der næppe én, som ikke på et eller andet punkt har rodet sig ud i noget, der er selvforskyldt, og som trænger til nåde.

Guds nåde spørger aldrig om syndens årsag. Så var nåden jo ikke længere nåde. Guds nåde sprænger vore årsag-virkning-kategorier, således at vi ufortjent gøres retfærdige af hans nåde ved forløsningen i Kristus Jesus, som Paulus siger det (Rom 3,24).

Nåden er for alle, ikke kun for en religiøs elite. På den måde er der håb for dem, der ikke hører til den religiøse elite. Men den er også for den religiøse elite. Ellers ville nåden jo ikke være nåde for alle! Guds nåde vender op og ned på alt. Den gode fordømmes, ikke fordi han er god, men fordi han ikke har brug for Guds nåde. Den onde frikendes, ikke fordi han er ond, men fordi han har taget imod Guds nåde.

Det siger noget om, hvem Gud er. En Gud med en forrygende nå-

de. En Gud, der skænker nåde over nåde i Jesus, som det hedder i Johannesevangeliets prolog. En Gud, hvis nåde vi skylder hele vort liv.

Det er nåde at få lov til at tro. Det er også nåde at få lov til at leve. Ikke blot fra den ellefte til den tolvte time, men hele livet. I øvrigt har vi for Kristi skyld også fået skænket den nåde ikke blot at tro på ham, men også at lide for hans skyld, som Paulus dristigt siger det (Fil 1,29). Guds nåde garanterer nemlig aldrig personlig succes i livet.

Men som dem, der i kortere eller længere tid har erfaret Guds nåde, ønsker vi, at mennesker på et så tidligt tidspunkt i deres liv som muligt må lære Guds nåde at kende. Det bedste, der kan ske for et lille menneskebarn, er at leve fra den første til den tolvte time i nåden. Men skulle det ske, at det først finder nåden i ellefte time, glæder Guds menighed sig. Vel er meget forspildt. Vel er et sådant menneske gået glip af meget i livet med Gud. Men selv i den ellefte time er Guds nåde at finde. Nu, netop nu, er den ellefte time!